

Sebranice (k. ú. Sebranice u Boskovic, okr. Blansko)
„Podsedky“, Sebranice I.

Střední a mladý paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení
 nálezů: Moravské zemské muzeum, Ústav Anthropos, inv. č. 125603.

Na výrazném návrší o nadmořské výšce 422 m severně od vsi
 našel P. Šmacha čepelové jádro se změněnou orientací z míst-
 ního spongolitu. Jádro mladopaleolitického typu se druzí k po-
 dobným i spíše diskovitým jádrům, drásadlům a mladopaleo-
 litickým nástrojům, nalezeným zde dvěma předchozími sběry
 (Oliva, Štof 1985, 15).

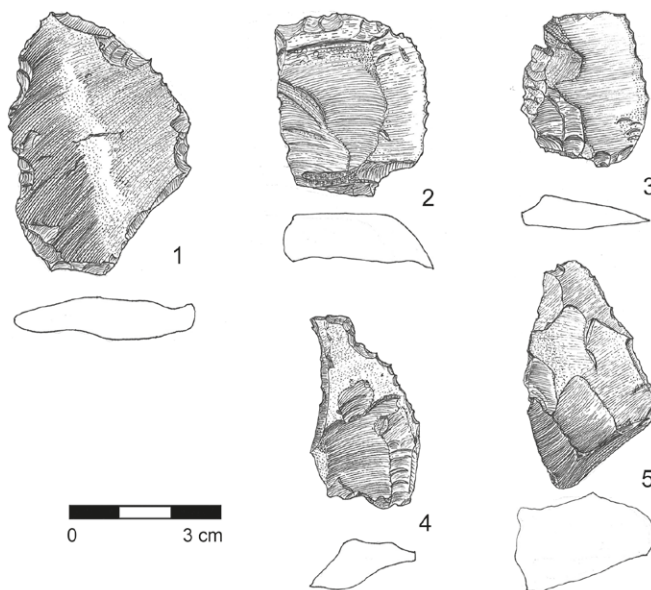
Literatura

Oliva, M., Štof, A. 1985: Přehled paleolitického osídlení Lysické
 sníženiny a blízkého okolí. *Přehled výzkumů* 1983, 10-17, obr. 4-10.

Summary

Sebranice (Sebranice u Boskovic cadastre, Blansko District),
 „Podsedky“, Sebranice I Site. On the elevation 442 m N of
 Sebranice, a blade core from the local spongolithe was found.

Martin Oliva

Obr. 29. Sušice. Výběr křemencové industrie typu sluňák a silicitové industrie
 glacienních sedimentů. Kresba D. Fryč.

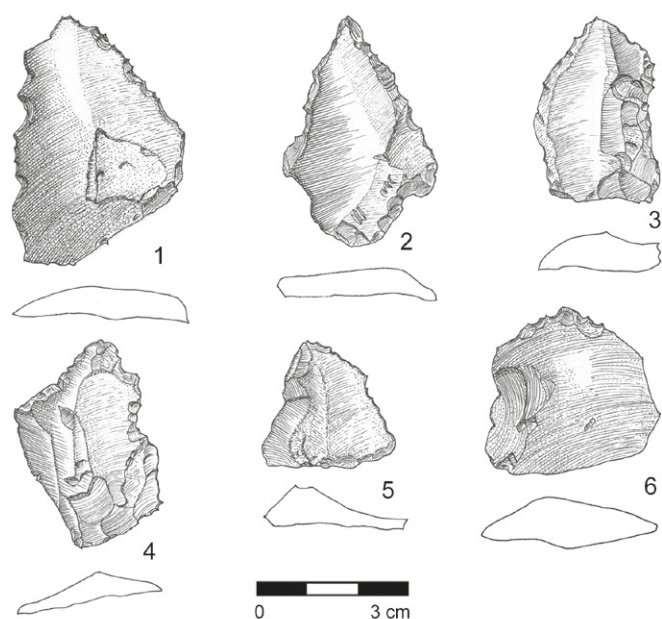
Fig. 29. Sušice. Selected orthoquartzite (“sunboulder-type”) and erratic flint
 industries. Drawing by D. Fryč.

Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)
„Dílnice“.

Paleolit. Sídliště. Povrchové sběry.

Lokalizace: WGS-84 – N 49°29.52288'; E 17°32.99590'.

Tuto archeologickou lokalitu jsme objevili při společných
 povrchových sběrech již v roce 1997. Opakovanými sběry jsme
 v průběhu několika let získali kolekci archeologických nálezů
 z různých období pravěku – tyto nálezy byly již publikovány
 v odborné literatuře v uplynulých letech (Diviš 1999, 2004).

Obr. 28. Sušice. Výběr křemencové industrie typu sluňák. Kresba D. Fryč.

Fig. 28. Sušice. Selected orthoquartzite (“sunboulder-type”) industry.
 Drawing by D. Fryč.

Lokalita se rozprostírá v trati „Dílnice“, západně od autobu-
 sové zastávky Kudlov a mostu přes potok Libušku. Plocha nalezi-
 ště je přibližně ohraničena pravou stranou silnice ve směru Kud-
 lov, Sušice, Radvanice, Přerov, korytem regulovaného potoka
 a sloupy elektrického vedení. Menší počet kusů štípané indus-
 trie jsme našli také při druhé straně silnice mezi silnicí a osa-
 dou Kudlov. Na lokalitě prováděli povrchové sběry po mnoho
 let kromě autorů tohoto příspěvku také Dalibor Fígel, Zdeněk
 Schenk a další badatelé. Během posledních 22 let získal Jan Di-
 viš povrchovými sběry asi 20 patinovaných nástrojů ze silicitu
 glacienních sedimentů s kulturním zařazením k aurignacienu.

Nejstarší časový horizont štípané industrie by ale mohl při-
 slušet střednímu paleolitu a menší část dokonce pozdní fázi
 starého paleolitu. Mezi tyto nálezy patří 30 kusů kamenných
 artefaktů z místního křemence typu sluňák, několik kusů kře-
 mene i silicitů glacienních sedimentů. Na lokalitě se nachází
 kromě značného množství místní sluňákové suroviny (balvany
 přesahují často i rozměry 20 × 10 × 10 cm) také hojné množ-
 ství valounů z bílého křemene o velikostech lidské pěsti. Bohatý
 výskyt sluňáků je také na polích vzdálených od osady Kudlov
 jihovýchodním směrem asi 0,5 km.

Křemencová štípaná industrie typu sluňák je většinou já-
 drová, jedná se o předměty převážně větších tvarů od 70 do
 180 mm délky i delších. Z nástrojů dominují atypické ploché
 hroty na ústěpech, s laterální retuší nebo zoubky (obr. 28: 1, 2, 6;
 obr. 29: 1). Jejich spodní část byla částečně odlomena v době
 používání. Následují drásadla (obr. 28: 3, 4; obr. 29: 2, 3), dále
 jsme vyzvedli masivní drásadlo o základních parametrech
 150 × 110 × 58 mm, vyskytly se také zoubky (obr. 29: 4), ústěp
 (obr. 28: 5) a jádro (obr. 29: 5). Výčet nástrojů doplňuje špičák
 a atypický pěstní klín. Nástroje z křemence typu sluňák jsme
 nacházeli také na 4 kilometry vzdálené archeologické lokalitě
 Lhota I. Domníváme se, že křemencová industrie typu sluňák
 z lokality Sušice-Kudlov, trať „Dílnice“, je převážně středopa-
 leolitického původu, některé artefakty by se mohly hlásit i ke

starému paleolitu – např. pěstní klín a silicitový nástroj se zoubky (obr. 29: 4). Nelze ovšem vyloučit ani podstatně mladší dataci souboru (cf. industrie z nedalekých Pavlovic u Přerova, Nerudová, Homolka 2004).

Literatura

- Diviš, J. 1999: Sušice (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 39, 304–306.
 Diviš, J. 2004: Archeologické nálezy od osady Kudlov u Sušic, okr. Přerov. *Archeologie Moravy a Slezska IV*, 16–20.
 Nerudová, Z. Homolka, J. 2004: Pavlovice u Přerova (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 45, 109–111.

Summary

Sušice (Sušice u Přerova cadastre, Přerov District). The site Sušice-Kudlov, where post-Paleolithic artifacts were reported earlier, yielded a collection of possible Aurignacian, Middle Paleolithic, and a Late phase of the Early Paleolithic artifacts made on orthoquartzite (“sunboulder-type”), quartz, and erratic flint.

Jan Diviš, Daniel Fryč

Štěpánovice (k. ú. Štěpánovice u Tišnova, okr. Brno-venkov)

Štěpánovice.

Mladý paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum, Ústav Anthropos, inv. č. 125601–125602.

Asi 700 m JV od železniční stanice Štěpánovice nad Svratkou, a to mezi zemědělskými objekty a zarostlým srázem k drobné vodoteči v nadmořské výšce cca 265 m, našel Petr Šmacho drobné škrabadlo s hrubou postranní retuší a rydlovitými negativy v proximální části (obr. 30) a malý úštěp. Oba artefakty jsou silně patinované a k jejich výrobě byl použit křídový rohovec. Spolu se skrovnými nálezy z jiných míst tohoto katastru jde o jeden z nejzazších dokladů pronikání paleolitického člověka do nitra Českomoravské vrchoviny.

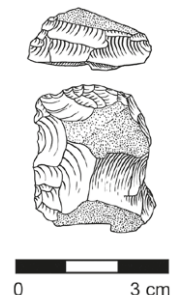
Literatura

Neuvedeno.

Summary

Štěpánovice (Štěpánovice u Tišnova cadastre, Brno-venkov District). A small endscraper with burin blows on the base (Fig. 30) was found near Štěpánovice on the Svratka River.

Martin Oliva

Obr. 30. Štěpánovice. Škrabadlo. Kresba T. Janků.
 Fig. 30. Štěpánovice. End scraper. Drawing by T. Janků.

Tvarožná (okr. Brno-venkov)

„Velatické vrchy“, Tvarožná III.

Mladý paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum, Ústav Anthropos, inv. č. 125 624.

Ze jmenované trati v severní části katastru pochází několik desítek čepelí a úštěpů (Oliva 1989, 25) k nimž nyní P. Šmacho připojil čepelové škrabadlo z pazourku (obr. 31).

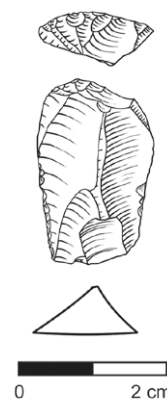
Literatura

- Oliva, M. 1989: Paleolit. In: L. Belcredi a kol.: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov, 8–32.

Summary

Tvarožná (Brno-venkov District). Endscraper made on a flint blade was found at the Tvarožná III site (Fig. 31).

Martin Oliva

Obr. 31. Tvarožná. Škrabadlo. Kresba T. Janků.
 Fig. 31. Tvarožná. End scraper. Drawing by T. Janků.

Uherský Ostroh (k. ú. Ostrožské Předměstí, okr. Uherské Hradiště)

„Louky“.

Mladý paleolit. Ojedinělý stratifikovaný nález. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – X 1191719,07; Y 538857,21.

V roce 2019 pokračovala druhou etapou rekonstrukce polní cesty vedoucí od silnice II/71 severovýchodním směrem do obce Ostrožská Lhota. V rámci této etapy došlo ke skrývkám nadložních sedimentů v celé délce původní polní cesty a vytvoření nové asfaltové silnice. K narušení archeologických situací došlo v polní trati „Louky“, jež se rozprostírá na rozlehlém plochem návrší, které od severozápadu po severovýchod přechází prudšími svahy do inundace potoka Okluky. Nadmořská výška zde osciluje mezi 195–215 m. Na uvedené poloze bylo prozkoumáno několik pravěkých sídlištních objektů (viz kapitola Doba železná v tomto svazku). Při výzkumu jednoho z nich se však podařilo objevit také izolovaný nález bíle patinovaného štípaného artefaktu spočívajícího v intaktní poloze. Vzhledem k tomu, že se zmíněný pravěký objekt nacházel v blízkosti okraje skryté plochy, byla jeho exkavace realizována formou obdélné sondy, která umožnila lépe zdokumentovat stratigrafii výplně. Tento postup však umožnil přesněji zdokumentovat také stratigrafickou situaci v přiléhajícím podloží (obr. 32). Pod 40 cm mocnou ornici (k. 100) zde spočívala vrstva (10–12 cm) jílovitých svahovin světle hnědé až šedohnědé barvy (k. 102). Při dohledech skrývky ornice bylo zjištěno, že jejich mocnost v prostoru návrší kolísá a směrem po svahu zpravidla stoupá. V sondě se dále podařilo